

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 255 /2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

142/2017. (VII. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. július 14-én előterjesztett **panaszát** a 2017. július 6-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a * Megyei Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint az ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. július 14-én postai úton terjesztett elő panaszt, a vele szemben 2016. július 9-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. július 9-én egy ünnepélyes átadóra kellett volna mennie D. városba. Mivel le volt zárva az autópálya (baleset vagy karambol) így továbbhajtott és a következő benzinkútnál lefordult. Arra lett figyelmes, hogy vele szemben megfordul egy autó, illetve előtte rengeteg autó állt. Így a panaszos megfordult.

Ekkor utána jött egy motoros rendőr, megállította és megkérdezte, hogy miért fordult meg. Mivel a panaszos látta, hogy az előtte lévő autó is megfordult, így abban a tudatban volt, hogy megint baleset van. Mikor mindezeket közölte „vele”, ő továbbhajtott.

Megálltak, be akartak menni egy trafikba, de be volt zárva. E sok dolog miatt a panaszos elfáradt, megkérte a feleségét, hogy vezessen ő. A panaszosékkal közlekedő Gy. T. adott Jägermesitert a panaszosnak, amiből ő az üveg felbontása után ivott.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A motoros rendőr megállt, kérte, hogy a panaszos fújja meg a szondát és tegye le a Jägermesitert, ne igyon.

A panaszos felháborodása abból adódott, hogy álló jármű volt, és a feleségénél volt a kulcs. A panaszos nem értette, hogy ebben az esetben miért szondáztatták meg. Az autóvezetés közben nem fogyasztott alkoholt.

A rendőr hívta a kollégáit, akik pár percen belül újra megszondáztatták, és bevitték a panaszost vér és vizeletvételre. Végül 2016. július 9-én 22 óra 15 perckor a panaszost kiengedték.

A panaszos szerint sem a kollégái, sem a mellette ülők nem értették, hogy miért a panaszost kellett alkoholfogyasztás miatt igazoltatni. Ha a rendőr úgy gondolta, hogy vezetés közben fogyasztott alkoholt, miért nem ott a helyszínen végezte el a szondáztatást.

A panaszos kérte a Testülettől az ügy kivizsgálását.

II.

1) B. R. c. r. törzsszáslós, az intézkedés napján, azaz 2016. július 9-én készített jelentésében előadta, hogy a fenti napon 10000/3543-12/ 2016 ált. számon elrendelt fokozott ellenőrzésben Ellenőrző-4 egységként motoros járőr szolgálatot látott el D. település és B. település között, mivel ott "Finn" módszerrel ittasság ellenőrzés került elrendelésre 19 óra és 20 óra közötti időben.

Az ellenőrzés során az ellenőrzésben résztvevő állomány észlelte, hogy kb. 15 járművel feljebb D. település irányából B. település irányába közlekedő BMW típusú, fehér színű személygépkocsi megfordult és D. település irányába haladt tovább. Ezt észelve a törzsszáslós utánament, majd D. település, D. Gy. úton megállította. A megállítást követően a jármű vezetője azt mondta, hogy baleset történt és ezért fordult meg. A törzsszáslós tájékoztatta a járművezetőt, hogy nem történt baleset, és pár perces várakozás követően tovább hajthat. A jármű megfordult és tovább hajtott a 33-as úton D. település irányába. Ekkor a törzsszáslós mellé érkezett a * KMB egység, aki megkérdezte, hogy segíthet-e, de mivel nem volt náluk alkoholeszter, így a törzsszáslós azt mondta, hogy nem, amúgy is a járművezető megfordult. Ezt követően elindult a jármű vezetője F. település irányába.

A törzsszáslós utánament, figyelemmel kísérte, hogy elmondása alapján megfordul-e. Észlelte, hogy a megállítási helyétől körülbelül 100 méterre lévő Nemzeti Dohányboltnál megállt és látszott, hogy nem kíván megfordulni. Ezt észelve, szolgálati motorkerékpárjával a D. település D. út * szám előtt lévő dohánybolt előtt megállt, és oldaltámaszra helyezte azt. A megállása során a jármű vezetője sietősen kiszállt, majd jobb hátsó ajtóhoz ment, felbontott egy szeszes italt tartalmazó üveget és abba belekortyolt.

A törzsszáslós odament, 19 óra 45 perckor felszólította a járművezetőt, hogy cselekményét hagyja abba, az üveget tegye a járműre, közölte vele, hogy gépkocsi ellenőrzés céljából állította meg, és az ellenőrzés céljából adja át az okmányait. A fentieket jelentette Cs. Zs. r. alezredes úrnak, és alkoholesztert kért a helyszínről.

Az igazoltatás során megállapítást nyert, hogy a személygépkocsi vezetője a panaszos.

A helyszínrre érkező Ellenőrző 6-os egység 19 óra 54 perckor Lion SD 400-as típusú alkoholesztert alkalmazott, amely 0,20 mg/l értéket mutatott.

A helyszínrre érkezett továbbá az Ellenőrző 1-es, illetve az Ellenőrző 3-as egység is.

Az Ellenőrző 1-es egység a járműben tartózkodó további három személyt igazoltatta. A fentieket követően a panaszost, mivel közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében mintavétel vált szükségessé, az Ellenőrző 6-os egység * Orvosi Ügyeletre szállította, ahol a vér-, vizelet mintát levették.

A panaszos feleségétől a szeszes italt tartalmazó üveget átadás-átvételi elismervény ellenében igazolva átvették.

A panaszos nem ismerte el a szabályszegést, ezért jegyzőkönyv került felvételre.

2) V. A. r. főtörzsőrmester és K. Á. G. r. főtörzsőrmester 2016. július 9-ei jelentésükben előadták, hogy a fenti napon 18 órától 6 óráig láttak el közterületi szolgálatot * Rendőrkapitányság illetékességi területén.

2016. július 9-én 19 óra 45 perckor észlelték, hogy D. település D. Gy. út * szám alatti helyen intézkedés alá vonták a panaszost, aki az általa vezetett BMW X6 típusú járművel közlekedett.

Az intézkedést egy motoros járőr kolléga kezdte meg, ők csak megálltak mellette megkérdezni, hogy szüksége van-e segísége. Az intézkedő kolléga kérdezte, hogy van-e náluk alkoholszonda, de ők szondával nem rendelkeztek. Ezt követően közölte, hogy nincs szüksége így a segítségükre, ezért tovább folytatták a szolgálatellátást.

A fent említett járművet, egy félhosszú sötét göndör hajú férfi vezette, kissé napbarnított volt a bőrszíne, valamint kerek arca volt. A férfit felismernék.

3) P. Z.c. r. főtörzssászlós és Zs. L. r. főtörzsőrmester 2016. július 9-én, az előállítás végrehajtásáról készített jegyzőkönyvben előadták, hogy a fenti napon 19 óra 50 perckor a panaszossal szemben az 1994. évi XXXIV, törvény (továbbiakban Rtv) 29. § 1. bekezdés (1) szerinti igazoltatás; 31. §. 1. bekezdés, szerinti személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása; valamint 33. § 2. bekezdés c) pont szerinti vérvétel, mintavétel elvégzéséhez történő előállítás került alkalmazásra.

A személyes szabadság korlátozásának helye: (utcán) D. település, D. Gy. út * szám (Nemzeti Dohánybolt) alatti hely volt.

Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírásaként elmondták, hogy 2016. július 9-én 19 óra 45 perckor a 10000/3543/2016.ált számú Intézkedési terv alapján * akció keretein belül megjelentek D. település külterületén a már bezárt MOL benzinkútnál, ahol ittasság ellenőrzést hajtottak végre az úgynevezett "Finn módszerrel". A helyszínről a jelen lévő parancsnokok közül Cs. Zs. r. alezredes utasította őket, hogy menjenek át a D. település belterületén található Nemzeti Dohánybolthoz, mivel egy ott lévő motoros kolléga kér rendőri segítséget egy ittas gépjárművezetővel szembeni intézkedéshez. Ezt követően 19 óra 49 perckor megjelentek D. Gy. út * szám alatti helyen, ahol azt tapasztalták, hogy az ott lévő parkolóban áll egy fehér színű BMW X6 típusú * rendszámú gépjármű és a mellette lévő asztalnál ül 4 személy, illetve mellettünk áll egy motoros rendőr valamint a Rendőrkapitányság * főrendszámú szolgálati motorkerékpár.

Ezután odamentek az ott lévő kollégához – B. R. r. törzsszázlóshoz – aki megkérte őket, hogy végezzenek alkoholszondás ellenőrzést az asztalnál ülő egyik személlyel szemben, mivel feltételezhetően alkohol fogyasztás történt a gépjárművel való megállását követően.

Az intézkedés alá vont személy a panaszos volt. A mérést elvégezték a náluk lévő LION Alcometer SD - 400 típusú légalkoholmérő eszközzel 19 óra 54 perckor, melynek eredménye 0,20 mg/l volt.

Ez idő alatt a helyszínre érkezett Cs. Zs. r. alezredes, majd utasításra a személyt előállították egyszeri vér-, illetve vizelet mintavétel céljából.

A mintavétel a *i Orvosi Ügyeleten történt meg, melyet Dr. S. E. végzett. A vérminta *-os számmal lett jelölve és a 25-ös mintavételi dobozban lett elhelyezve a mintavétel pedig 21 óra 4 perckor történt. A vizeletminta 21 óra 10 perckor került levételre és *-as sorszámmal jelölve a 26-os számú mintavételi dobozban lett elhelyezve.

A panaszossal szemben miután 19 óra 50 perckor az intézkedést átvették előállítás során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, hozzátartozójának kiértesítését nem kérte, mivel felesége az intézkedéskor jelen volt. Előállító helységben nem lett elhelyezve. A panaszos figyelmének felhívását követően ruházatátvizsgálatát hajtottak végre, mely során közbiztonságra veszélyes eszköz nem került elő.

Az Rtv. 33.§ (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztató kiadásra került.

Az Rtv. 33.§ (4) bekezdés alapján az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került.

Az előállítás oka 2016 július 9-én 22 óra 15 perckor megszűnt, ekkor a panaszos szabadon bocsátása sérülés-, és panaszmentesen megtörtént.

4) D. D. r. törzsszázlós, szolgálatirányító parancsnok a 2016. július 9-én készített „parancsnoki vélemény és kivizsgálás az előállítás végrehajtásáról” című dokumentumban előadta, hogy a rendőri intézkedést megvizsgálta és megállapította, hogy az Rtv. 29. § 1. bekezdés (1) szerinti igazoltatás, a 31. § 1. bekezdés szerinti személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása, illetve a 33. § 2. bekezdés c) pont szerinti vérvétel, mintavétel elvégzéséhez történő előállítás alkalmazása, mint személyi szabadságot korlátozó intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

5) Az * Egészségügyi Szolgáltató Kft. által, a rendőri intézkedés alatt álló személy orvosi vizsgálatáról kiállított dokumentum szerint az orvosi vizsgálat ideje 2016. július 9-e, 21 óra 4 perc volt; helyszíne *. A dokumentum fénymásolatának rossz minősége, valamint kézírással kitöltött jellege miatt a Testület az iratot ismertetni nem tudja.

6) A „Jegyzőkönyv a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20.§ (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés észleléséről” című dokumentum szerint a jegyzőkönyv 2016. július 9-én 19 óra 45 perckor készült, és 21 óra 20 perckor lett lezárva. A légalkoholmérő készülék által mért érték 0,20 mg/l volt.

A jegyzőkönyvben megjegyzésként fel van tüntetve, hogy a panaszos a jegyzőkönyvben foglaltakat nem ismerte el, mivel állítása szerint az autó megállta után fogyasztotta az alkoholt.

7) M. I. r. alezredes, Rendészeti Osztályvezető 2016. július 9-én határozatot hozott szakértő kirendeléséről.

A határozat szerint a szakértői vizsgálat tárgya a panaszos 2016. július 9-én 19 óra 45 perckor fennálló alkoholos befolyásoltságának meghatározása.

A határozat indokolása szerint rendőri észlelés és intézkedés alapján indult eljárás a panaszos ellen, aki 2016. július 9-én 19 óra 45 perckor az általa vezetett járművel úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy a vezetés megkezdése előtt szeszes italt fogyasztott.

A szakértőnek azt kellett megállapítania, hogy mennyi volt nevezett személy vérének etilalkohol-koncentrációja a 2016. július 9-én 19 óra 45 perckor elkövetett cselekmény időpontjában. (A szakértő fel lett hívva, hogy szakvéleményét 2016. szeptember 7-ig terjessze elő.) A szakértő részére átadásra került a * számú vér- és * számú vizeletminta vételi jegyzőkönyvei.

8) B. R. c. r. törzssászlós, 2016. július 10-ei feljegyzésében előadta, hogy a panaszos az általa vezetett személygépkocsival 2016. július 9-én 19 óra 45 perckor D. Gy. út * szám alatti helyen közlekedett, amikor a gépkocsi ellenőrzés során alkalmazott alkoholszonda 0,20 mg/l értéket jelzett. Az ügyben közigazgatás eljárás megindításáról jegyzőkönyv került felvételre.

A jegyzőkönyvön a légalkoholmérő készülék típusa, gyári száma, hitelessége sorában helytelenül került rögzítésre a készülék gyári száma, mely helyesen * D.

9) Cs. Zs. r. alezredes osztályvezető 2016. augusztus 12-i jelentésében előadta, hogy 2016. július 9-én 16 óra és 24 óra között ún. * akcióban vett részt. A végrehajtási tervben foglaltak szerint 19 óra és 20 óra között D. település és B. település között a 33. sz. főúton ún. finn módszerrel végrehajtott ittaság ellenőrzést hajtott végre kollégáival. Az eligazításon P. G. r. alezredes, az akció parancsnoka meghatározta részére, hogy a fenti helyszínen végrehajtott ellenőrzés során lássa el a helyszíni parancsnoki teendőket.

A finn módszerrel végrehajtott ittaság ellenőrzés a kijelölt leállítási helyen, több rendőr bevonásával, az ott közlekedő valamennyi járművezető kizárólagos ittaság ellenőrzésére irányul. Az ellenőrzés végrehajtásához kiadott módszertani útmutatóban foglaltakkal összhangban, a helyszínen lévő motoros egységek végezték az ellenőrzés alól kibúvó járművezetők ellenőrzés alá vonását.

Az alezredest az ellenőrzés vége előtt nem sokkal, kb. 19 óra 50 perckor telefonon értesítette B. R. r. törzssászlós (aki szolgálati motorkerékpárral látta el feladatát), hogy intézkedés alá vont egy fehér színű BMW típusú személygépjárművet vezető férfit, aki a D. és B. település között lévő közúti ellenőrzést látva a sorban megfordult és visszahajtott D. településre. Motorkerékpárral gyorsan utolérte a gépjárművet és a vezetőjének jelezte, hogy álljon meg. Az autót vezető személy elmondta neki, hogy azt gondolta, hogy baleset van és ezért fordult vissza. A kolléga tájékoztatta, hogy csupán közúti ellenőrzés zajlik és néhány perc várakozás után továbbhaladhat abba az irányba amerre szándékozott. Nála azonban nem volt alkoholszonda így az ellenőrzést elvégezni nem tudta. A gépjárművezető ekkor azt mondta, hogy visszafordul és beáll a sorba.

Erre azonban nem került sor, mert a panaszos tovább haladt F. település irányába és a falu közepén lévő Nemzeti Dohánybolt mellett lévő kavicsos területen félreállt. Gyorsan kiszállt az autóból, a csomagtartóhoz lépett, kivett onnan egy üveg szeszesitalt, majd az üvegből ivott.

B. R. r. törzsszáslós elmondta, hogy a jellegzetes üvegről és emblémáról jól látta, hogy egy Jagermeister nevű szeszesitalos üvegből ivott a személy. Ekkor miután a motorkerékpárt letámasztotta odalépett hozzá és intézkedés alá vonta a személyt, felszólította személyes és a gépkocsi okmányainak átadására.

Miután B. R. r. törzsszáslós a történeteket jelentette, az alezredes a helyszínre küldte a D. és B. település között lévő ellenőrzés helyszínéről a *i Rendőrkapitányság három munkatársát, hogy segítsenek az egyedül intézkedő motoros kollégának.

Ezután kb. 15-20 perc múlva személyesen is a helyszínre ment és tájékozódott a történetekről.

B. R. r. törzsszáslós részletesen tájékoztatta a történetekről valamint arról, hogy a gépjárműben utazó személyek azt hangoztatják, hogy nem az a személy vezette a gépjárművet, aki a szeszesitalból ivott, hanem a felesége.

Az időközben elvégzett kézi elektromos alkoholszondás ellenőrzés szerint a gépjárművezető fogyasztott szeszesitalt. Úgy emlékezett, hogy a műszer kb. 0,20 mg/l vagy 0,22 mg/l légalkohol értéket mutatott.

A korábban a helyszínre küldött *i kollégákat utasította, hogy a személyt a szabályszegés bizonyítása érdekében állítsák elő vér és vizelet mintavételre. Kollégái az autóban utazó személyeket igazoltatták, valamint a helyszínen átvételre került a gépjárművet vezető férfi hozzátartozójától a hivatkozott szeszesitalt tartalmazó üveg.

A járművet vezető férfi ellen közigazgatási eljárást kezdeményeztek, amely a szakértői vélemény megérkezéskéig felfüggesztésre került.

B. R. r. törzsszáslós úr elmondta, hogy a gépkocsit az általa később igazoltatott panaszos vezette, ő állt le az autóval a dohánybolt előtti helyre, a gépjármű vezetői ülésből szállt ki és onnan lépett a csomagtartóhoz, ahonnan az alkoholos italt kivette és beleivott abba.

Azt is elmondta, hogy azt, hogy a panaszos vezette az autót egy másik *i rendőr is látta, aki meg is kérdezte tőle, hogy tud-e segíteni, de mivel nem volt nála alkoholszonda, így nem maradt a helyszínen.

Az alezredes felhívta a * Rendőrkapitányság szolgálatparancsnokának a figyelmét arra, hogy a nevezett kollégával a történetekkel kapcsolatban szintén írásos jelentést készíttessen.

10) Cz. L. r. dandártábornok 2016. augusztus 18-ai átiratában előadta, hogy az intézkedést a * Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság (továbbiakban RIG) Ügyeleti Osztály beosztottja és a * Rendőrkapitányság rendőrei foganasították, ezért a 2016. július 9-én a panaszossal szemben foganasított rendőri intézkedés körülményeinek kivizsgálására intézkedett.

A kapitányságvezető átiratában elmondta, hogy a 2016- július 9-én a *i Rendőrkapitányság illetékességi területére 10000/3543-12/2016. ált. számon fokozott rendőri ellenőrzés került elrendelésre, mely során 19 és 20 óra között az ún. „Finn” módszerrel, ittasság került ellenőrzésre. A „Finn” módszerrel végrehajtott ellenőrzés lényege, hogy a kijelölt leállítási helyen, több rendőr bevonásával az ott közlekedő **valamennyi** járművezető vonatkozásában, kizárólag ittasság ellenőrzése kerül végrehajtásra.

Ezen módszer végrehajtásakor az ORFK Rendészeti Főigazgatóság által kiadott módszertani útmutató szerint célszerű az ellenőrzés helyszínén külön „elfogó” csoportot alkalmazni, amely az ellenőrzés alól kibúvó járművezetők elfogását, rendőri ellenőrzés alá vonását végzi. Célszerű a csoporttal az ellenőrzés helye felé vezető útvonalat időszakosan ellenőrzés alá vonni, annak érdekében, hogy az ellenőrzést észlelő, de az alól magukat kivonni szándékozó járművezetőket is rendőri intézkedés alá vonják. A panaszolt rendőri intézkedés is ily módon került végrehajtásra.

Az elrendelt fokozott ellenőrzést végrehajtó rendőrök észlelték, hogy az ellenőrzés helyszínétől kb. 15 járművel feljebb D. település irányából B. település irányába közlekedő BMW típusú, fehér színű személygépkocsi megfordult, és D. település irányába elhaladt.

Ezt észlelve a * RIG Ügyeleti Osztály motoros rendőre utánament és a D. Gy. úton megállította. A megállítást követően a jármű vezetője (a panaszos) azt mondta, hogy azt hitte baleset történt, és ezért fordult meg. Az intézkedő rendőr tájékoztatta a panaszost arról, hogy nem baleset történt, hanem fokozott rendőri ellenőrzés van folyamatban, mely pár percet vesz igénybe. Kérte, hogy forduljon meg, tekintettel arra, hogy alkohol ellenőrzését nem tudta akkor végrehajtani, alkoholtesztér hiánya miatt. A jármű vezetője ekkor úgy nyilatkozott az intézkedő rendőrnek, hogy visszafordul és beáll a sorba.

Ezt követően a panaszos azonban elindult F. település irányába. Az intézkedő motoros rendőr a jármű után ment és figyelemmel kísérte, hogy az megfordul-e. A motoros rendőr látta, hogy a jármű a megállítási helyétől kb. 100 m-re lévő Nemzeti Dohányboltnál megáll és látszott, hogy nem kíván megfordulni.

A motoros rendőr a D. Gy. út * szám előtt megállt, amikor a jármű vezetője sietősen kiszállt az autóból, abból kivett és felbontott egy szeszesitalt tartalmazó üveget, és abba belekortyolt. Az intézkedő rendőr felszólította a panaszost, hogy cselekményét hagyja abba, az üveget tegye a járműre és ellenőrzés céljából okmányait adja át. Az intézkedő kolléga ezt követően a fokozott ellenőrzésben részt vevő kollégáktól alkoholtesztért kért a helyszínrre, mely a panaszos alkohol ellenőrzését követően 0,20 mg/l mutatott. A helyszínen igazoltatásra kerültek a jármű utasai is.

A helyszíni ellenőrzést követően a panaszost a * Rendőrkapitányság rendőrei a közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében mintavétel céljából a *i orvosi ügyeletre szállították.

A * Rendőrkapitányság a panaszos közigazgatási bírság ügyében szakértőt rendelt ki 2016. július 9-én annak megállapítása céljából, hogy a **járművezetés időpontjában** a panaszosnak mennyi volt az etilalkohol koncentrációja. Ezen szakvélemény elkészítése még folyamatban volt, így az eljárás felfüggesztésre került.

A lefolytatott vizsgálat során Cz. L. r. dandártábornok megállapította, hogy a panaszos beadványában előadott állítások a valóságnak nem felelnek meg, ugyanis az intézkedésben részt vevő valamennyi rendőr egybehangzóan a fentiekben leírtakat támasztották alá jelentéseikben a kérdéses rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

A dandártábornok elmondta továbbá, hogy a panaszos sem a * Megyei Rendőr-főkapitányságra, sem a * Rendőrkapitányságra nem nyújtott be a kérdéses rendőri intézkedéssel kapcsolatban panaszt.

11) A Testület tanácsadója 2017. április 27-én kiegészítő megkeresést küldött a rendőrség részére, melyre 2017. május 15-én megküldték a szakértői vizsgálat eredményét. A szakértői vizsgálat szerint a cselekmény időpontjára vonatkoztatott véralkohol-koncentráció nem számolható vissza, mivel a mért érték nem haladja meg a 0,2 g/l ezreléket. A mért 0,07 g/l ezrelék alapján ittasság nem bizonyítható.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz való alapvető jogát és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület először azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonta-e intézkedés alá.

A panaszbeadványban a panaszos arról számolt be, hogy az autópályán haladt, amikor egy balesetet, vagy karambolt észlelve a következő lehetőségénél lehajtott. Ekkor utánament egy motoros rendőr, megállította és megkérdezte, hogy miért fordult meg. A panaszos közölte vele, hogy feltételezte, hogy megint baleset történt. Ezután a panaszos továbbhajtott, megállt egy trafiknál, de zárva találta. Mindezen események hatására a panaszos elfáradt, megkérte a feleségét, hogy a továbbiakban ő vezessen. A panaszossal utazó Gy. T. megkínálta a panaszost Jagermeister márkájú alkohollal, amit a panaszos felbontás után „meghúzott”. Ezután a motoros rendőr megállt mellettük, kérte, hogy a panaszos fújja meg a szondát. A panaszos felháborodását az okozta, hogy álló jármű mellett állt, és feleségének átadta a kulcsot, ezért nem érte miért szondázták meg.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumokból kiderül, hogy az intézkedő rendőrök fokozott rendőri ellenőrzés keretében fogantatották az intézkedést a panaszossal szemben. B. R. c. r. törzsszáslós, az intézkedés napján, azaz 2016. július 9-én készített jelentésében előadta, hogy a fenti napon 10000/3543-12/ 2016 ált. számon elrendelt fokozott ellenőrzésben Ellenőrző-4 egységként motoros járőr szolgálatot látott el D. és B. település között, mivel ott „Finn módszerrel” ittasság ellenőrzés került elrendelésre 19 óra és 20 óra közötti időben. A „Finn módszer” kifejezetten a járművezetők ittasságának felmérésére szolgál. A megyei rendőrfőkapitány átiratában előadta, hogy az intézkedő rendőr a panaszost tájékoztatta arról, hogy nem baleset történt, rendőri ellenőrzés van folyamatban, egyúttal a panaszost megkérte, hogy mivel nála éppen nincsen alkoholteszter, álljon vissza a sorba az ellenőrzés elvégzése céljából. A panaszos közölte, hogy visszafordul és beáll a sorba, azonban ennek ellenére F. település irányába kezdett elhajtani.

A rendőrségi iratok külön hangsúlyozzák, hogy a „Finn módszer” végrehajtásakor az ORFK Rendészeti Főigazgatóság által kiadott módszertani útmutató szerint célszerű az ellenőrzés helyszínén külön „elfogó” csoportot alkalmazni, amely az ellenőrzés alól kibúvó járművezetők elfogását, rendőri ellenőrzés alá vonását végzi. Célszerű a csoporttal az ellenőrzés helye felé vezető útvonalat időszakosan ellenőrzés alá vonni, annak érdekében, hogy az ellenőrzést észlelő, de az alól magukat kivonni szándékozó járművezetőket is rendőri intézkedés alá vonják. A panaszolt rendőri intézkedés is ily módon került végrehajtásra.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) 3. §-ának (1) bekezdés b) pontja szerint, aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles a közúti jelzések rendelkezéseinek, továbbá a forgalom irányítására, ellenőrzésére jogosultak utasításainak eleget tenni. Eszerint a panaszosnak abban az esetben, ha az intézkedő rendőr utasítja a sorba való visszaállásra, kötelessége lett volna ezt teljesíteni. A (3) bekezdés szerint tilos a közúti közlekedés hatósági ellenőrzését megakadályozni, megzavarni, valamint az ellenőrzés eredményét befolyásolni.

A 2012. évi II. a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló törvény 224. § (1) bekezdése szerint, aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

A Testület az ügy gondos mérlegelése után arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos viselkedése kellő indokot szolgáltatott arra, hogy az intézkedő rendőrben gyanút keltsen a panaszossal szemben, szabálysértés elkövetésére vonatkozóan. (A panaszos a közúti ellenőrzést látva a sorban megfordult és visszahajtott * településre, majd az őt motorkerékpárral utolérő rendőr tájékoztatása után – közúti ellenőrzés zajlik és néhány perc várakozás után továbbhaladhat abba az irányba amerre szándékozott – azt nyilatkozta, hogy visszafordul és beáll a sorba. Erre azonban nem került sor, mert tovább haladt D. településen F. település irányába és a falu közepén lévő Nemzeti Dohánybolt mellett lévő kavicsos területen félreállt, majd a kocsí csomagtartójából elővett egy üveg szeszesítalt és beleivott.)

Mivel a „Finn módszer” értelmében a rendőrök feladata kifejezetten magában foglalja az ellenőrzés alól kibúvó járművezetők elfogását, a rendőr szabályszerűen járt el, amikor a panaszost követte és intézkedés alá vonta.

Azonban a Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőr mulasztást követett el, amikor - az ellenőrzésről szóló tájékoztatás alkalmával - a panaszossal nem közölte, hogy intézkedés alatt áll és nem utasította kifejezetten a sorba való visszaállásra. Amennyiben a későbbiek során további intézkedés alá szándékozták vonni a panaszost, kifejezetten utasítani kellett volna, hogy ne hagyja el a helyszínt és álljon vissza a sorba ellenőrzés céljából.

Mindezekre tekintettel az ügy gondos mérlegelése után a Testület arra a megállapításra jutott, hogy csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga, amiatt, hogy az intézkedő rendőrök nem közölték vele az első interakció során, hogy intézkedés alatt áll.

2) A panaszos előadta, hogy nem értette, miért éppen őt igazoltatták alkoholfogyasztás miatt.

A rendőrség által fogatosított előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben az igazoltatás okaként az Rtv. 29. szakaszának (1) bekezdés a) pontjára hivatkoznak. Eszerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési, vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes személy, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület megítélése szerint a panaszos gyanús viselkedése elegendő okot nyújthatott a rendőrök számára, hogy az Rtv. 29. szakaszának (1) a) pontja szerinti intézkedés alá vonják, mivel kijelentésével ellentétesen nem állt vissza a sorba, ahol az ellenőrzés zajlott, hanem azt elkerülve az ellentétes irányba hajtott el. Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy a jelen állásfoglalás III. fejezetének 1)

pontjában ismertetett szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt a rendőr jogszerűen járt el, mikor igazoltatta a panaszost. Nem a panaszos Dohánybolt előtti alkoholfogyasztása volt tehát az indoka a vele szembeni intézkedésnek, és az annak keretében fogatosított igazoltatásnak, hanem az, hogy fennállt annak a gyanúja, hogy a panaszos azért fordult vissza, mert megpróbálta magát kivonni az ellenőrzés alól.

A fentiek alapján Testület arra a megállapításra jutott, hogy az igazoltatás vonatkozásában nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

3) A panaszos beadványában felháborodását fejezte ki annak kapcsán, hogy a rendőr miért nem az első interakció során, a helyszínen szondáztatta meg, hogyha úgy gondolta, hogy a panaszos alkoholt fogyasztott.

Az ittasság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) – 3. pontja – az alkoholeszter alkalmazása kapcsán az alábbiakat írja elő.

A 3. pont szerint a rendőr feladatának ellátása során ittasság ellenőrzést kizárólag a rendszeresített

- a) elektromos alkoholeszterrel (a továbbiakban: alkoholeszter),
- b) Spiratest alkoholkimutató indikátorcsővel (a továbbiakban: alkoholszonda) és
- c) hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel (a továbbiakban: hiteles mérőeszköz) hajthat végre.

A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszossal szemben a helyszínen elektromos alkoholesztert alkalmaztak. Az iratok utalnak rá, hogy azért nem végezték el az ellenőrzést a panaszossal való első kapcsolatfelvétel alkalmával, mivel a rendőrnél nem volt alkoholszonda. Ahogyan arra a Testület korábbi – 304/2009. (X. 14.) számú – állásfoglalásában is utalt, a Testület gyakorlata szerint a rendőrség nem hivatkozhat alappal saját munkaszervezési nehézségeire az állampolgárok alapvető jogaival összefüggő kötelezettségei teljesítése során. A Testület ezért megjegyzi, hogy a rendőrség a kötelezettségeinek nem megfelelő ellátása indokaként nem hivatkozhat saját eszközhiányára.

Annak eldöntése során azonban, hogy okozott-e valós jogsérelmet a panaszosnak a szondázás első alkalommal való elmaradása a Testület figyelembe vette azt, hogy abban az esetben, ha a panaszos – elmondásának megfelelően – nem fogyasztott alkoholt (csak később, a gépjárművel való megállásakor ivott szeszes italt), akkor a szonda megfűjásának elmaradását nem értékelte volna jogsérelemként.

Mindezekre tekintettel a Testület arra a megállapításra jutott, hogy amiatt, hogy a panaszossal való első kapcsolatfelvétel alkalmával nem került elvégzésére az ittasság ellenőrzés, nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

4) A panaszos előadta, hogy az intézkedés részeként a rendőrök „bevitték” vér- és vizeletvizsgálatra.

a) A Testület először az előállítás jogalapját vizsgálta meg.

A rendőrség a panaszos személyi szabadságát az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján, vér- és vizeletminta vétel elvégzése érdekében állította elő.

A hivatkozott jogszabályhely szerint, a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvételt vagy véralkoholvizsgálat céljából vérvételt, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

A panaszossal szemben fogatosított alkoholszint ellenőrzés során a készülék 0.20 mg/l-t mutatott. Ez mérték még nem haladja meg az ORFK utasítás 12. pontja szerinti 0,5 mg/l légalkohol értéket, amely esetben – ha az eljárás alá vont hajlandó alávetni magát a vizsgálatnak, és úgy nyilatkozik, hogy nem szenved tudőbetegségben, valamint nincs testhőmérséklet emelkedése - hiteles mérőeszkővel történő vizsgálat érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszkő az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

Azonban az intézkedő rendőrökben (mivel a motorkerékpárral szolgálatot teljesítő rendőr szemtanúja volt annak, hogy a panaszos az autóból kiszállva alkoholt fogyaszt) felmerült, hogy a panaszos esetlegesen azért fordult vissza (így kivonva magát az ellenőrzés alól) és miután megállt a gépjárművel azért ivott bele a szeszesitalt tartalmazó üvegbe, mert már korábban is fogyasztott alkoholt.

Az ittasság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT. 14.) ORFK utasítás 25. pontja szerint az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vėrvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre kell intézkedni, amelyet a cselekményt követően a legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ha az intézkedés alá vont személy j) a gyanú szerint a cselekmény után szeszes italt fogyasztott vagy az ittasság ellenőrzés előtt a helyszínt elhagyta, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll.

Azon kérdés tisztázása érdekében, hogy valóban „ráívás” történt-e, így a korábbiakban történő járművezetés során megvalósult-e az ittas vezetés szabálysértés, illetve közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetése a rendőrök indokoltak tartották, hogy az Rtv. 33. szakaszának (2) bekezdés c) pontja szerinti mintavétel elvégzésre kerüljön, így az orvosi ügyeltre szállították.

A Testület az eset gondos mérlegelése után arra az álláspontja helyezkedett, hogy a panaszos előállítására a szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt kellő jogalap birtokában került sor. A szabálysértés megállapításának szükséges feltétele az elkövetéskori ittasság mértékének pontos megállapítása. Mivel a panaszost csak azután szondáztatták meg, miután már megállt a gépjárművével, így annak megállapítása, hogy abban az időpontban, amikor a korábbiakban a járművét vezette, volt-e alkohol a panaszos szervezetében, más módon nem volt megállapítható, csak azáltal, hogy a panaszos előállításra került véralkohol-vizsgálat és vizeletvétele céljával.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor, így nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.

b) Mivel a járművezetés alkalmával fennálló ittasság mértéke a konkrét szituációban (a „ráívás” gyanúja miatt) más, enyhébb jogkorlátozással járó módon nem volt esetében ellenőrizhető, az intézkedés az arányosság Rtv. 15. §-ában foglalt követelményének is megfelelt (Rtv. 15. § A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintette a legkisebb korlátozással, séreléssel vagy károkozással jár.).

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos előállítása megfelelt az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének.

c) A Testület az Rtv. 15 §-a alapján, amely az arányosság követelményét fogalmazza meg, vizsgálta az előállítás időtartamát, amely a fogatosított intézkedéseket tekintve nem tarthat aránytalanul hosszú ideig.

Az előállításról készült jelentés tanúsága szerint az előállítás 2016. július 9-én 19 óra 45 perctől 22 óra 15 percig tartott. Ezen időintervallum alatt az alább eljárási cselekményeket végezték el: 19 óra 54 perckor került sor az alkoholtesztter használatára, 21 óra 10 perckor a vér- és vizeletvizsgálatot fogatosították, 21 óra 20 perckor zárták le a jegyzőkönyveket, végül 22 óra 15 perckor a panaszt szabadon bocsátották.

Az előállítás időtartama alatt a fogatosított eljárási cselekmények fényében a Testület arra a megállapításra jutott, hogy az előállítás hossza indokolt volt.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő joga az előállítás idejének vonatkozásában.

IV.

A Testület megállapítása szerint a panaszos gyanú felkeltésére alkalmas viselkedése nyomán a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett. A Testület megítélése szerint a rendőr kezdeti intézkedése során megfelelően teljesítette kötelezettségét, azonban elmulasztotta a panaszos megfelelő tájékoztatását azzal kapcsolatban, hogy őt intézkedés alá vonta és nem hagyhatja el a helyszínt. Ezek alapján megállapítható, hogy csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A Testület arra a megállapításra jutott, hogy az igazoltatás vonatkozásában nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga, és azáltal sem, hogy a vele való első interakció során nem szondázták meg. Az előállítás vonatkozásában a Testület megítélése szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga, mivel arra kellő jogalap birtokában került sor; illetve az előállítás az elérni kívánt céllal arányos volt, és annak hossza sem volt jogsértő.

Budapest, 2017. július 6.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag